

Magyar mint idegen nyelv

Szemponatok a házi dolgozat megírásához

Legyenek kedvesek kiválasztani vagy egy mai nyelvkönyvet, vagy pedig két (egy régebbi és egy újabb) könyvet. Válasszanak az alábbi témákból, szempontokból egyet, s mutassák be, hogyan tanítják ezeket a jelenségeket az Önök által kiválasztott tankönyvek! A dolgozat készülhet hagyományos formátumban (.doc), ill. a modernebb szemléltető eszközök igénybe vételével, power pointos előadás formájában (.ppt). Előbbi esetben kb. 5–6 oldalas (15–18.000 karakternyi) dolgozatot várok, utóbbi esetben pedig 30–40 diányi anyagot kérek.

Kérem, a dolgozatot a maticsaksandor@digikabel.hu vagy a maticsak.sandor@arts.unideb.hu címre küldjék!

A szempontok (természetesen más témát is lehet választani, de kérem, előtte konzultáljanak velem):

- A hangtan, a magyar hangrendszer tanítása
- Az asszimilációs jelenségek tanítása

- A tárgyas ragozás és a tárgy tanítása
- A múlt idő tanítása
- A felszólító mód tanítása
- Az igerendszer tanításának sorrendje

- A többes szám tanítása
- A helyhatározók tanítása (sorrend, funkció)
- A genitivus tanítása
- Az egyéb esetragok tanítása
- A birtokos személyragozás tanítása
- A névszórendszer tanításának sorrendje

- Névszók és/vagy igék?
- Kommunikáció és/vagy grammatika?
- A régebbi és az újabb nyelvkönyvek kommunikativitása
- A régi és az új típusú országismeret-felfogás megjelenése a nyelvkönyvekben stb.

VÁLOGATÁS A MAGYAR NYELVKÖNYVEKBŐL

(A csillaggal jelölt könyvek a legismertebbek, a legtöbb nyelviskola ezeket használta/használja)

- Bánhidly Zoltán–Jókay Zoltán: Ungarisch über Ungarn. Budapest, 1960.
Bánhidly Zoltán–Jókay Zoltán–Szabó Dénes: Learn Hungarian. Budapest, 1958.
Bánhidly Zoltán–Jókay Zoltán–Szabó Dénes: Lehrbuch der ungarischen Sprache. Budapest, 1958.
Csúcs Sándor: Unkarin alkeet. Turku, 1982.
*Durst Péter: Lépésenként magyarul I. Szeged, 2004.
*Durst Péter: Lépésenként magyarul II. Szeged, 2004.
*Erdős József–Kozma Endre–Prileszky Csilla–Uhrmann György: Hungarian in Words and Pictures. Bp, 1986.
*Erdős József–Kozma Endre–Prileszky Csilla–Uhrmann György: Színes magyar nyelvkönyv I–II. Bp, 1979.
*Erdős József–Prileszky Csilla: Halló, itt Magyarország! I–II. Budapest, 1992.
Érsek Iván: Langenscheidts praktisches Lehrbuch Ungarisch. Berlin–München–Wien–Zürich, 1977.
Fábián Pál: Manuale della lingua ungherese. Budapest, 1970.
Fülei-Szántó Endre: Magyar nyelvkönyv külföldiek számára I–IV. Budapest, 1972.
Gerevich-Kopteff Éva–Csepregi Márta: Unkaria suomalaisille. Helsinki, 1989.
Gerevich-Kopteff Éva–Csepregi Márta: Lisää unkaria suomalaisille. Helsinki, 1990.
*Ginter Károly–Tarnói László: Ungarisch für Ausländer. Budapest, 1974.
Hlavacska Edit–Hoffmann István: Magyarul – felső fokon. Budapest, 1988.
*Hlavacska Edit–Hoffmann István–Laczkó Tibor–Maticsák Sándor: Hungarolingua 1. Debrecen, 1991.
*Hlavacska Edit–Hoffmann István–Laczkó Tibor–Maticsák Sándor: Hungarolingua 2. Debrecen, 1993.
*Hlavacska Edit–Hoffmann István–Laczkó Tibor–Maticsák Sándor: Hungarolingua 3. Debrecen, 1999.
Jónás Frigyes: Magyar nyelv külföldieknek. Budapest, 1992.
Kárpáti, Paul–Skirecki, Hans: Taschenlehrbuch Ungarisch. Leipzig, 1976.
Kárpáti, Paul–Skirecki, Hans: Wir lernen ungarisch sprechen Ein Taschenlehrbuch. Leipzig, 1964.
Kassai, Georges–Szende Tamás: Assimil. Le hongrois sans peine. 1989.
Kovácsi Mária: Itt magyarul beszélnek I–II. Budapest, 1993.
*Lakos Dorottya: Hungarian for foreigners. Budapest, 1998.
Lakos Dorottya–Mezősi Anna–Tar Kata: Forrás. Budapest, 1990.
Learn Hungarian. London, 1997.
Lelkes István: Manuel des hongrois. Budapest, 1967.
Magyar mozaik III. (Hegedűs Rita és Oszkó Beatrix tankönyve alapján szerk. Szabó László). Budapest, 1999.
Márk Tamás: Tessék magyarul 1–2. Helsinki, 1978.
Mikesy Sándor: Ungarisches Lehrbuch. Leipzig–Budapest, 1978.
Nyirkos István: Nykyunkarin oppikirja. Helsinki, 1972.
Nyomárkay István: Magyar nyelvkönyv idegen ajkúak számára. Budapest, 1981.
*Payne, Jerry: Colloquial Hungarian. London–New York, 1987.
Pontifex Zsuzsa: Hungarian Teach Yourself. London, 1993.
Rózsavölgyi Edit–Zanetel Katrib, Rosaria: Parliamo l'ungherese! Padova, 1992.
Seidler Andrea–Szajbely Gizella: Szia! Ungarisch für Anfänger. Wien, 1992.
Sherwood, Peter: A Concise Introduction to Hungarian. London, 1996.
Silló Ágnes: Szituációk. Ismaning, 1995.
Somos Béla: 1000 szó magyarul. Budapest, 2000.
Szalai Zsuzsa: Egy lépéssel tovább. Wien, 1993.
*Szili Katalin–Szalai Zsuzsa: Lépésről lépésre. Wien, 1990.
Szinyei József–Jalava, Antti: Unkarin kielen oppikirja. Helsinki, 1880.
Szj Enikő: Kursz vengerszkogo jazika. Budapest, 1981.
Varga Judit: Gyere velem! Turku, 1995.
Wenzel, Haik: Praktisches Lehrbuch Ungarisch. Berlin–München, 1998.
Whitney, Arthur H.: Colloquial Hungarian. London, 1944.
Wojatsek, Charles: Hungarian Textbook and Grammar. Calgary–Alberta, 1962.
Zongor Endre: Unkarinkielen oppikirja. Kerava, 1942.

AJÁNLOTT IRODALOM A MAGYAR MINT IDEGEN NYELV CÍMŰ KURZUSHOZ

(VÁLOGATÁS)

Az előadássorozat fő segédanyaga

KERESZTES LÁSZLÓ: Gyakorlati magyar nyelvtan. Debrecen, 2002.

A hungarológia fogalma, hungarológiai műhelyek

Hungarológiai oktatás régen és ma (szerk. M. RÓNA JUDIT). Budapest, 1983.

A hungarológia-oktatás elmélete és gyakorlata I–II. (szerk. GIAY BÉLA–NÁDOR ORSOLYA–VARGA MÁRTA). Bp. 1989.

Hungarológia Magyarországon kívül (szerk. TUOMO LAHDELMA–MATICSAK SÁNDOR). HungBeitr. 4. Jyväskylä, 1995.

FAZEKAS TIBORC: Hungarológia a fordulóponton. In: Hungarológia 2 (2000)/ 1–2: 53–66.

FAZEKAS TIBORC: Magyar lektori tevékenység külföldön – intézményi háttér Magyarországon. In: MaNyId. 29–36.

GÖRÖMBEI ANDRÁS: A magyarságtudomány útkeresései. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 23–40

JANKOVICS JÓZSEF–MONOK ISTVÁN: A hungarológiáról és magyarországi intézményeiről. In: Hungarológia 2 (2000)/ 1–2: 43–52.

KISSNÉ PAP MARGIT: Áttekintés a hungarológia jelenlegi helyzetéről és a fontosabb további feladatokról. In: Hungarológia 2 (2000)/ 1–2: 25–42.

KISSNÉ PAPP MARGIT: Rövid áttekintés a külföldi felsőoktatásban folyó hungarológiai tevékenységről és annak hazai hátteréről. In: HungBeitr. 12: 69–78.

KÖPECZI BÉLA: A hungarológia helyzete és lehetőségei. In: Hungarológia 2 (2000)/ 1–2: 9–12.

KROÓ NORBERT: Hungarológia és tudománypolitika. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 15–22.

NÁDOR ORSOLYA: A hungarológiai intézményrendszer jelene és jövője. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 214–2189.

NYIRKOS ISTVÁN: A hungarológia és az oktatás. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 1226–230.

PÉNTEK JÁNOS: Magyarságtudomány és hungarológia határán. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 230–234.

RÍZ ÁDÁM: A hungarológia, mint az országhépalakítás eszköze. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 248–250.

SZÖNYI GYÖRGY ENDRE: Hungarológiai perspektívák az ezredfordulón. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 265–270.

SZÜCS TIBOR: A hungarológiai felsőoktatás hazai hátteréről. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 273–278.

TVERDOTA GYÖRGY: A Nemzetközi Hungarológiai Központ. In: Hungarológia 1 (1999)/ 1–2: 13–23.

A magyar mint idegen nyelv oktatásának általános kérdései

A magyar nyelv elsajátításának nehézségei (szerk. BAKRÓ-NAGY MARIANNE–TUOMO LAHDELMA–MATICSAK SÁNDOR). Hungarologische Beiträge 12. Jyväskylä, 1999.

A magyar mint idegen nyelv – hungarológia (szerk. GIAY BÉLA–NÁDOR ORSOLYA). Budapest, 1999.

A magyar nyelv idegenben (szerk. KERESZTES LÁSZLÓ–MATICSAK SÁNDOR). Debrecen–Jyväskylä, 2002.

MATICSAK SÁNDOR: A magyar mint idegen nyelv oktatásának új feladatai. In: MaNyId. 81–92.

MATICSAK SÁNDOR: Magyar nyelvoktatás a kilencvenes évek végén. In: Hungarológia 1 (1999)/ 1–2: 145–160.

NÁDOR ORSOLYA: Nyelvi tervezés a magyarnyelv-oktatás új évszázadában (különös tekintettel a Kárpát-medence nyelvpolitikai viszonyaira). In: HungÉvk. 5: 222–227.

SZÖNYI GYÖRGY ENDRE: A magyar kultúra tanításának módszertani kérdéseire. In: Hungarológia 1 (1999)/ 1–2: 99–107.

SZÜCS TIBOR: A magyar mint idegen nyelv / hungarológia hazai művelésének helyzete. In: HungÉvk. 1: 24–38.

TVERDOTA GYÖRGY: A magyar nyelv tanulásának motívumai, perspektívái. In: MaNyId. 11–18.

Nyelv és kultúra – országismeret

BÁNDLI JUDIT–MARÓTI ORSOLYA: Kultúra és nyelvi viselkedés. Japán diákok kérései és visszautasítási stratégiái magyar nyelven. In: HungÉvk. 4: 137–152.

FAZEKAS TIBORC: A magyar mint idegen nyelv nevelő szerepe – németországi tapasztalatok. In: HungÉvk. 3: 106–111.

FAZEKAS TIBORC: Magyar irodalom a német és a finn anyanyelvűek számára készült magyar nyelvkönyvekben. In: HungBeitr. 6: 117–128.

FISCHER, HOLGER: Magyarország-kép Németországban. Megközelítések és kutatási eredmények. In: Hungarológia 1 (1999)/ 1–2: 213–226.

FISCHER, HOLGER: Puszta és Balaton, paprika és gulyás. A magyar nyelvkönyvek országismereti Magyarország-képe. In: HungBeitr. 6: 129–150.

HATOSS ANIKÓ: A magyar nyelv és kultúra Ausztráliában. Felmérés a queenslandi nyelvközösség nyelvmegtartásáról. In: HungÉvk. 5: 201–215.

JÓNÁS FRIGYES: Az országismeret didaktikai alapvonalai a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: HungÉvk. 4: 160–165.

- MARÓTI ORSOLYA: *Szia, professzor úr!* Pragmatikai hibák idegen ajkúak magyarnyelvhasználatában. In: HungÉvk. 4: 166–171.
- MATICSÁK SÁNDOR: Az országismeret szerepe a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 203–207.
- MIKLÓS MAGDALÉNA: A magyar nyelvkönyvek magyarságképe. In: HungÉvk. 1: 72–82.
- NÁDOR ORSOLYA: Nyelvek és kultúrák találkozása – a magyar mint idegen nyelv szemszögéből. In: HungÉvk. 4: 172–181.
- PÁL ERIKA: A kultúraspecifikus ismeretekjelentősége a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: HungÉvk. 2: 128–134.
- PÁL ERIKA: A magyar imázs a magyar nyelvkönyvekben. In: HungÉvk. 1: 149–164.
- PELCZ KATALIN: Az interkulturális szemlélet hatása a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: HungÉvk. 6: 114–122.
- SZABADI LAURA: „Hajszálgyökerek.” Magyarok a világban – legendák, kérdések, tények. In: HungÉvk. 6: 123–150.
- SZILI KATALIN: Magyarságképről, sztereotípiákról egy rólunk szóló könyv kapcsán. In: HungÉvk. 6: 151–165.
- SZILI KATALIN: Távolságtartás, meghittség, azonosulás, szubjektivitás (Adalékok a nyelv és a kultúra kapcsolatához a magyar nyelvben). In: HungÉvk. 4: 182–191.
- SZÖRÉNYI LÁSZLÓ: Hungarológia és „országimázs”. In: Hungarológia 2 (2000)/3: 270–273.

A magyar mint idegen nyelv oktatásának gyakorlati kérdései

- ANDRIĆ EDIT: A magyar mint idegen nyelv tanításának nehézségei. In: HungÉvk. 5: 11–16.
- ARADI ANDRÁS: A magyar kötőmódhasználat kérdéséhez. In: HungÉvk. 6: 9–19.
- BERÉNYI MÁRIA: Kontrasztív szemlélet a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: HungÉvk. 1: 107–112.
- BERÉNYI MÁRIA: A magyar mint idegen nyelv szakos hallgatók gyakorlati képzésének néhány kérdése. In: HungÉvk. 3: 99–105.
- CSONKA CSILLA: A frazeologizmusok helye a kezdők magyaroktatásában. In: HungÉvk. 1: 190–200.
- CSONKA CSILLA: A névszói toldalékok tanításmódszertani csoportosítása a magyar mint idegen nyelv szempontjából. In: HungÉvk. 2: 9–17.
- DE BIE-KERÉKJÁRTÓ ÁGNES: Kognitív szemantika a magyar mint idegen nyelv tanításában. In: MaNyId. 93–102.
- DÓLA MÓNIKA: Az igekötős igék tanítása (Tanulások és javaslatok). In: HungÉvk. 5: 60–79.
- DÖMÖTÖR ADRIENNE: Az egyiknek evidens, a másiknak nem (A magyarnyelv-tanulás kezdő szintjének néhány hátrányos helyzetű nyelvtani anyagáról). In: HungÉvk. 5: 80–85.
- FAZAKAS EMESE: Igekötős igék tanítása idegen anyanyelvűeknek (Javaslatok). In: HungÉvk. 4: 18–24.
- FAZEKAS TIBORC: Az analógia csapdái a magyar nyelvtan tanulásakor. In: HungÉvk. 4: 25–31.
- HEGEDŰS RITA: Határozószók, határozók, vonzatok – kategoriális és funkcionális szempontból. In: HungÉvk. 3: 9–14.
- HÉGER ÁGNES: A névelő használatának problémái a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: HungÉvk. 5: 92–105.
- HOPPÁLNÉ ERDŐ JUDIT: A magyar nyelv hangtani buktatói a külföldiek írásbeli megnyilatkozásai alapján. In: HungÉvk. 6: 20–30.
- HOPPÁLNÉ ERDŐ JUDIT: Szintaktikai hibák a mondatalkotási folyamatban. In: HungÉvk. 2: 51–63.
- HORVÁTH JUDIT: Megjegyzések a hallás utáni megértés módszertanához. In: HungÉvk. 5: 106–114.
- KERÉKJÁRTÓ-DE BIE ÁGNES: Frazeológia a magyar nyelv tanításában. In: Hungarológia 2 (2000)/ 1–2: 223–248.
- KERÉKJÁRTÓ-DE BIE ÁGNES: Frazeológia a magyar nyelv tanításában. In: HungBeitr. 11: 161–170.
- KERÉKJÁRTÓ-DE BIE ÁGNES: Sztereotípiák a nyelvtanításban. In: HungBeitr. 12: 55–68.
- KOVÁCS TÍMEA: Kétnyelvűség, nyelvi interferencia. In: HungÉvk. 6: 104–113.
- MATICSÁK SÁNDOR: Megszólítás, köszönés és névhasználat a nyelvkönyvekben. In: HungBeitr. 6: 151–158.
- NAGYHÁZI BERNADETTE: A magyar nyelv szórendjének egy lehetséges tanítási modellje – kezdő szinten. In: HungÉvk. 4: 52–65.
- NAGYHÁZI BERNADETTE: Az igekötő szórendi helye és tanításának kérdései a magyarban mint idegen nyelvben. In: HungÉvk. 6: 56–75.
- OSVÁTH GÁBOR: A magyar kiejtés tanítása koreaiaknak. In: Hungarológia 1 (1999)/ 1–2: 181–189.
- OSZKÓ ZITA: A magyar mint idegen nyelv oktatása (elsősorban német anyanyelvű hallgatók számára). In: HungÉvk. 1: 143–148.
- PAPP SZILVIA: A magyar nyelv elsajátításának nehézségei a mondattan szempontjából. In: HungBeitr. 12: 113–134.
- PELCZ KATALIN: A beszédkészség fejlesztése a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: HungÉvk. 4: 66–71.
- PELCZ KATALIN: Kétnyelvűség és identitás a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: HungÉvk. 3: 112–115.
- POMOZI PÉTER: A magyar igeragozás egy lehetséges rendszeréről – nemcsak külföldieknek. In: HungÉvk. 2: 18–33.
- RÓZSAVÖLGYI EDIT: A magyar szórend kérdéséhez. In: MaNyId. 135–146.
- RÓZSAVÖLGYI EDIT: Az anyanyelv szerepe az idegen nyelv elsajátításában. In: HungBeitr. 11: 179–189.
- STURCZ ZOLTÁN: Magyar nyelvi és kulturális problémák orosz anyanyelvűek oktatásában. In: Hungarológia 1 (1999)/ 1–2: 169–180.
- SZARKA PÉTER: Az igekötő és szórendi helyének tanítása a magyarban mint idegen nyelvben. In: HungÉvk. 3: 31–37.

- SZARKA PÉTER: Van-e kötőmód a magyarban? In: Hungarológia 2 (2000)/ 1–2: 249–260.
- SZENDE VIRÁG: A kiejtéstanítás alapjai és sajátosságai a magyar mint idegen nyelv tanítása során (Nyelvtanítás és logopédia határán). In: MaNyId. 161–168.
- SZENDE VIRÁG: Kommunikáció – felszólító mód nélkül? (A felszólító mód a nyelvtanokban és a nyelvkönyvekben). In: HungÉvk. 2: 139–147.
- SZILI KATALIN: A magyar főnévi esetrendszer sajátosságairól (a magyar mint idegen nyelv tanításának szempontjait is tekintve). In: HungÉvk. 2: 34–48.
- SZILI KATALIN: Az udvariasság elméletéről, megjelenésmódjairól a magyar nyelvben. In: Hungarológia 2 (2000)/ 1–2: 261–282.
- SZÜCS TIBOR: Magyar szövegek „szemfüles” nyelvtanulóknak. In: HungÉvk. 4: 82–91.
- WEBER KATA: Elemi beszédképesség-fejlesztés a magyar mint idegen nyelvi tanórán – kognitív megközelítésben. In: HungÉvk. 4: 92–105.

Debreceni Nyári Egyetem

- NÉMEDI LAJOS: Emlékek, adatok és gondolatok. A Debreceni Nyári Egyetem hatvan esztendejéről (1927–1987). 75 éves a Debreceni Nyári Egyetem/75 Years of the Debrecen Summer School/75 Jahre Sommeruniversität Debrecen (szerk. DOBI EDIT). Debrecen, 2002.

Folyóiratok

- Hungarológiai Évkönyv (Pécs 2000–)
- Hungarológia (Budapest, Nemzetközi Hungarológiai Központ 1993–2001)
- Hungarologische Beiträge (Jyväskylä 1994–)

Rövidítések:

- HungBeitr. = Hungarologische Beiträge
- HungÉvk. = Hungarológiai Évkönyv
- MaNyId. = A magyar nyelv idegenben